

41
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

9.
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968

ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

Δευτέρα 1969 - Σεπτέμβριος 1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Έξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις). *Κωμόπολις Βαίμων*
(παλαιότερον όνομα : —), Έπαρχίας *Οεπακορών*
Νομού *Χανίων - Κρήτης*
2. Όνοματεπώνυμον του έξετάσαντος και συμπληρώσαντος *Καθουζακης*
Ρουσσος. Γεωργίου *επάγγελμα Διευθυντή. Έχουσα Βαίμων*
Ταχυδρομική διεύθυνσις *Βόμος - Χανίων - Κρήτης*
Πόσα έτη διαμένει εις τον έξεταζόμενον τόπον... *50... έτη*
3. Από ποια πρόσωπα κατεγράφησαν αι παρατιθέμεναι πληροφορίες :
α) όνομα και επώνυμον *Μαυράκης. Ιωάννης*

... Αντωνίου

ήλικία... *65*... γραμματικά γνώσεις *Δεπρόφαιτο. Δημο-
τικόν*..... τόπος καταγωγής *εμ. Μ. Γεωργιάδης,*
Γ. Οεπακέρων. Χανίων Κρήτης 2/ Κο. Τραπεζακή
Δημήτριος. Έπαρχία εμ. Γουβερν. Οεπακέρων. Χανίων
Κρήτης

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποιαι άγροτικάι περιοχαί προωρίζοντο διά σποράν και ποιαι διά
βοσκήν ποιμνίων ; *Τα όμαγα μέρη (Πακούδια) Διά βοσκήν, ά-
γνιαν πετρώδη μέρη ληχόμενα Μούρες και πετρώδη χωράφια*
λεχόμενα Χαλέρη
‘Υπήρχαν αύται χωρισταί ή ένηλλάσσοντο κατά χρονικά διαστή-
ματα ; *ένηλλάσσοντο... δι. άγροτικά πελούςιν.*
- 2) Εις ποίους άνήκον ως ιδιοκτησιαί ; α) εις φυσικά πρόσωπα,
δηλ. εις τούς χωρικούς· β) εις γαιοκτήμονας (Έλληνας ή ξένους, ως
π.χ. Τούρκους)· γ) εις Κοινότητας· δ) εις μονάς κλπ. *Τα κτήματα*
της περιφέρειας μας... ένήκουν εις χωρικούς...
- 3) Ό πατήρ διατηρεί την περιουσίαν του συγκεντρωμένην και μετά τον
γάμον των τέκνων του, διανεμομένης ύπ' αύτών μετά την θανάτον
του ; *Ναι, μοι δίδει. Ουκ ένδεδυκός μερίδιον του ο-
του ήλικίας. Κραταών άμην. και εις γονύς. Το μερίδιόν του ο-
ούτο, δέχεται γεροντικόν, το δίδει εις το παιδί όπν
Το έν περιπονή ή εις τα γηράματα του έννήδη.*

β'. 1) Οἱ κάτοικοι ἀσχολοῦνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ; *ἔχει ἀσχολοῦνται εἰς γεωργίαν καὶ κτηνοτροφίαν... συγχρόνως...*

2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν ; *ἀσχολοῦνται εἰς γεωργίαν καὶ ἐν παρέργῳ...*

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποῖοι ἐργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὄρους ὡς ἄτομα ἢ μὲ ὀλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των ; ...

Δὲν... ἔχομεν... ποιεῖται εἰς ἐκτὸς περὶ φέρειαν... μαζ...

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημισακατόροι κλπ.)... Ποία ἦτο ἡ κοινωνικὴ των θέσις ; ...

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβὴ των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρήμα) ; ...

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται ; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέρισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τρυγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἐπὶ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ; ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ; ἡμερομισθοῦ εἰς χρήμα ἢ εἰς εἶδος ; ...

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρέται) ἢ δοῦλαι ; Ἐὰν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ; ...

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπήγαιναν δι' ἀνέυρεσιν ἐργασίας ; ...

β) Ἐπήγαιναν ἐποχικῶς ὡς ἐργάται... ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), πρᾶματευτάδες (ἔμποροι) κλπ. ; ...

- δ'. 1) Πώς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καῦσιν: α) τῆς καλαμίας μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος;

ἔχρησαν... με ζωϊκὴν κόπρον...
καὶ δι' ὀργώματος.....

- 2) Πότε ἐγίνε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; ... ἔχινε... πρὸ... εἰκοσέτις... περίπου.

ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; ... σιδηροῦν ἄροτρον

ἔχρησιμοποίησαν... πρὸ δεκάετις... περίπου.

- 1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.).

Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος;

Ποῖος κατεσκεύαζε τὸ ἄροτρον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγίνετο ἢ προμήθεια αὐτοῦ; ... σιδηροῦν ἄροτρον διὰ τὸν ἀγρότην

κάθια ὅταν χρῆσιν ἔχοντες ἀνατέρας καὶ μονόφτερο ἐκ πετρώδους συνήθως μερὴς-ἑνὸς παλαιῆς χαλίας

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἄρότρου με τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου.

1. Ὀχρη... 4. χυλ... 7. ἐνδεκτῆρ... 10. ἔπαθρ.

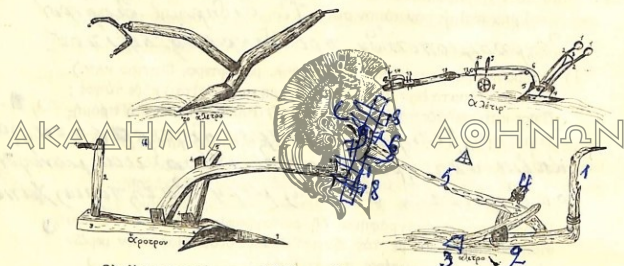
2. Ὀχρη... 5. ἐνδεκτῆρ... 8. ἐνδεκτῆρ... 9. ἐνδεκτῆρ...

3. ποδάρι... 6. ἐνδεκτῆρ... 9. ἐνδεκτῆρ...

- 2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρῆσει;) ... ἐκχυροφόρησαν πρὸ 5-6 εἰς
3) Μηχανὴ θερισμοῦ ... μηχανὴν... θερισμοῦ... δὲν ἔχοντες.

- 4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν) Δίν. Εχόμεν.
- 5) Μηχανή ἀλωνισμού ἔχον ἡ περιγέρια τοῦ γεωργικ. ζυγ. μεταστροφῆς
- στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατεσκεύαζε (ἢ κατασκεύαζεν) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον
Τὸ ξύλινον ἄροτρον κατεσκεύαζον
οἱ... τοιοῖοι... οἱ... γεωργοί.....
- 2) Ποία ἤτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἀρότρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα ;

- 3) Ἰχθυογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾷται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

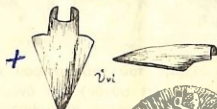
1. 1. Ο. χερη 6. Κακαυλίδι 11.
2. 2. Π. ο. δερη 7. Ζυγόν, 12.
3. 3. ... γυκι 8. Ζευγιά, 13.
4. 4. παρούρια 9. λούρια σουδερά
5. 5. σταβάρη 10. Ζυγόν με 156 σταβάρη

(1) Ἐὰν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Ἐάν ὑπάρχουν διαφοραὶ, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρί-
θμῃσιν).

- 4) Τὸ ὕνι. Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς
διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφίων ; δηλ. τῶν
χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. — Ἰχνογραφή-
σατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὕνι (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐάν
εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρῆσιν ἐκάστου.

Το... ὕνι... π.χ. μιᾶς μορφῆς ἐν τῷ
ὄρω... τῇ... κεισθεῖν... εἰκόνα... με
τοῦ... ὁ... ὁ...

- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου;

εἶναι ξύλου καὶ τοῦ σιδήρου
ἐν τῷ... π.χ. με... ὁ... ὁ...

- 6) Ἦτο (ἢ εἶναι) κατεσκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου ;

- 7) Ἐργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου
(π.χ. σκεπάρι, πρίον, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφάι κλπ.).

σκεπάρι, πρίον, ἀρίδι, ξυλοφάι, ἐμύλα, πρέκε =

πρίον

ἀρίδι

ρίνι ἢ ξυλοφάι (ἀρνάρι)

8) α) Διὰ τὸν ἄροτον (ζευγάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμο-
ποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) : βόες ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ.
ἵππος, ἡμίονος, ὄνος. *β.ο.ε.ς.*

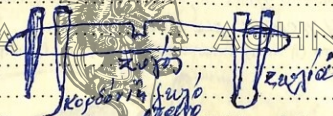
β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο
ζῶα ἢ ἓν ; . . . *β.α.λ.φ.ο.ν. . . ὀ.β.ο.*

9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῶα ἦτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός ;
β.ε.β.α.λ.α. . . ἀ.ν.α.γ.μ.α.ῖ.ο.ς . . ὁ . . ζ.υ.γ.ός

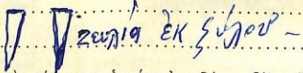

Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ
ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα
μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ. (π.χ. λουριά, λοῦρα, ζευλές, πιζεύ-
λια κλπ.).

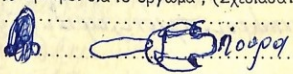
ΔΙΑΔΗΜΙΑ ΔΙΑΔΗΜΙΑ

10) Σχεδιάσατε ἰδιαίτερώς τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν
τόπον σας.

11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου,
ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ : λοῦρα, κομλλοῦρι),
προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα ; (Σχεδιάσατε
αὐτόν).

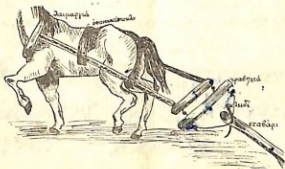

12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἐνὸς ζώου ; *πρὸ 5-6 εἰσῶν.*

Πῶς γίνεται ἡ ζευξίς του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον ;

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν,
την οποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῶον διὰ νὰ προσδεθῇ
εἰς αὐτήν τὸ ἄροτρον.....

40 π. ἔχα η καταστροφή εἰκὼν ἔχαμεν
μαὶ ἐγὼ τὸν πότμον μου.

ζ'. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποῖος ὥργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον) : 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος) 2) γυναῖκα 3) ὑπηρετὴς. Σημειώσατε ποῖα ἢ συνθήκη εἰς τὸν πόπον σας

Ἡ σὺν ἁγίᾳ τῷ ἰδίου καὶ τῷ ἀλλοτρίῳ ἢ ἁπλῶς
ἐπὶ τῇ πρῶτῃ.

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὰ ξύλινον ἄροτρον, (Παραθέσατε, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν). *Βάλαμεν τὰ δύο ξύλα.*

του βοδιού, του αλόγου) εις τὸ ξύλινον ἄροτρον, (Παραθέσate, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν) Βάλαμεν τὰ δύο ζῷα πρὸς ἄλλη
καὶ δέσμευεν ὁ γὰρ τραχηλὸς τοῦ τοῦ ζώου ἐπὶ τὰ ζῷα, ὥστε
μὴν κινῆσθαι τὸ ζῷον ὅταν πρὸς ἄλλη τὰ ζῷα ἐξέλθωσιν ἐκ
τοῦ ζώου, τὸ συνδεδεμένον μετὰ τοῦ ξύλου τὸ ἄροτρον - βαρύνον, διὰ τὴν

2) Πῶς γίνεται τὸ ζευξιμον εἰς τὸ σιδηρὸν ἄροτρον, ὡς ἐκ τῆς

Πώς γίνεται το ζευξιμον εις το σιδηρούν ατσάλινον.....
 Όταν η θερμότητα είναι αρκετή, τότε το σιδηρούν ατσάλινον γίνεται μαλακό και εύκαμπτο, οπότε μπορεί να λυγιστεί ή να στρωθεί σε οποιαδήποτε μορφή θέλουμε. Αυτή η διαδικασία ονομάζεται ζευξιμον.

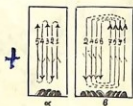
3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῶον) κατὰ τὸ ὄργανο· μὲ σχοινί, τοῦ ὁποῖου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζώων ἢ ἄλλως ; (Περιγραφή καὶ σχεδιάσμα ἢ φωτογραφία).

μα 20 εχουν, 20 οπαδοι εχουν δε 4
μα κεραια και 1 αν-

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγίνετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι με ἀνοιγομένας αὐλακας (αὐλακιές) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

Ὁργώνεται ὁ ἄγρος με αὐλακας αὐτοὶς
θεταῖς γραμμῶν.....

ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β);

Σημειώσατε με τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐάν ὑπάρχη ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορά καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ ἐγίνετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (δηλ. σπορὰς ἢ σποριές, ντάμιες, σιασιές, μεσοράδες κ.λ.π.);

γίνεται με σπορά.....

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρίς (ἡ σποριά); με αὐλακιάν;

ἐχωρίζετο με αὐλακίδας.....

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορὰ τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον με σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιοῦνται ἄροτρον; ...

ἔξω τοῦ ἔδαφους, εἶναι πιερώδης
γίνεται με σκαπάνη (σκαπτήρα).....

- 7) Ποῖοι τρόποι ἢ εἶδη ὀργώματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων με τὸ ὄνι: καθέτως, πλαγίως, βαθιά κλπ.

τὸ ὄργωμα γίνεται πλάγιον, εὐκύνει
τὸ ὄνι σκαπτεῖ ἐξ ἑαυτοῦ.....

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σπορὰς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων ἢ ἄλλων. ...

*ἐξ ὧν... ἐξ σπορᾶς... ἐκ τῶν
ἐργῶν... μετὰ τὴν... τρεῖς... ..*

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σπορᾶς :

- 1) Διὰ τὴν σπορὰν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ.

*... διὰ τὴν σπορὰν... γίνεται... καλλουργία
... καὶ... ἐκ τῶν... ὀργῶν...
... γίνεται... ἢ... ..*

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀπαντήσατε ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

*... ἐκ τῶν... καλλιεργειῶν... γίνεται...
... καλλιεργεῖται... ..*

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῇ ἀσπαρτὸν τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρὰνάπαυσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτάρη ἢ ἄλλο δημητριακόν.

... ἀφαιρέται... ἐν... ἢ... ..

- 4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιεργείας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποίαν ἐποχὴν; ...

*... ἐκ τῶν... καλλιεργειῶν... γίνεται...
... ..*

- 5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκεύη χρησιμοποιοῦνται : α) κατὰ τὴν σπορὰν.

π.χ. τὸ δισάκι εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ; ...

*... γίνεται... ..
... ..
... ..*

β) Μετὰ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχόν ἄλλα μέσα) : 1) καθαρίζονται : τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὑνὶ κατὰ τὴν ἀροτριάσιν (ὀργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὁποῖα κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἑλλειψοειδῆ σιδηρᾶν ράβδον, ἢ ὁποῖα ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον; *καθαρεύεται...*

μὲ τὸ βουκέντρον (εἶναι... σιδηρὸν... εὐκρινές... ἐξ... τοῦ ἑκπύλου... καθαρεύεται...)

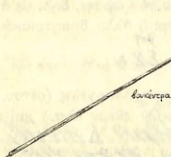
2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα); *γίνεται... ἰσοπέδωσις μὲ...*

σφαλγίδι (βαροσφύρη)

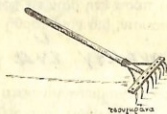
3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποῦ δὲν ἔχουν ὄργωθῇ (μὲ σκαλίδα, τσάπι κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφή ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματά τινων ἐκ τούτων)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

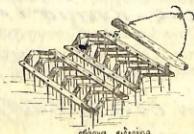
βουκέντρον

τεσμερῶνα

δ. διβόλιον ἢ σπάκος

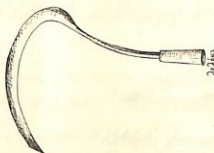

σβάρνα εὐδερένια

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κάσμάς, ἢ τσάπια κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.)

..... Δρεπάνι με κόψη αὐτὸ κατεσκευασμένο
..... τὸ δοντωτό,

Ἐάν ᾤσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσσες) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφὴν τῶν ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα).

- 3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἦτο ὁμαλὴ ἢ ὀδοντωτή; (Σχεδιάσατε αὐτήν).

- 4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβὴ· του· (σχεδιάσατε ἢ φωτογράφησατε αὐτήν). Ὅ, σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο;

θερίζονται τὰ χόρτα διὰ τροφὴν τῶν ζώων με τὸ ἀνὰ θε, γαλῶν με χειρολαβὴν ξύλινην. } λέγεται ὁμαλὴ ἢ με
δρεπάνι δοντωτό,

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχοῦ κα-
λοῦνται ἀγκαλίεις.

Καὶ εἶω γίνονται ἀγκαλίαι

γ. Οἱ θερισταί.

- 1) Ποιοὶ θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
σκοπὸν ἀπὸ ἄλλου τόπου καὶ ποῖον ;

Θερίζον... ἄνδρες καὶ... γυναῖκες.
τὸν τόπον.

- 2) Πῶς ἡμείβοντο οὗτοι με ἡμερομίσθιον (μεροκάματο) ἢ κατ'
ἀποκοπὴν (ξεκοπῆς). Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή· εἰς χρῆμα ἢ εἰς
εἶδος ; Τὸ ἡμερομίσθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἄνευ
φαγητοῦ ; (Παραθεσάτε με τὰς πληροφορίες καὶ τὴν σχετικὴν
εἰς τὸν τόπον σας ὀνοματολογίαν).

Περὶ αὐτῶν... εἶναι... ὅτι... ἰδιαιτέρας
βαρύνει ἡ ἐργασία, ἄνδρες ἢ... γυναῖκες
καὶ χρηματικῶν... ἀποκοπῶν...
φαγητόν.

- 3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν ; Ἐπίσης κατὰ
τὴν ἔναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
λουντό τι εἰς τὴν μέσσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
κόπωσην (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ;

Καίμενα... φορεῖ... βάλλον... εἰς...
γυναῖκες... χειροπέδες.

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ;

Εὐκρίτης... δὲν ἀρχίζουσι... τρέτην-
μέραν...

- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμόν, σχετικὰ τραγούδι; Καταγράψατε αὐτά. *καρμενα*

φορα... τραγουδῶν... δότικα... τοῦ
τόπου... ἢ ἄλλα... τοῦ κα... τρα-
γούδι.

- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθέριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχυν ποὺ μένουν ἀθέριστοι ; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ μὲ τοὺς ἀποκοπέντας στάχυν πλέκουν σταυρόν ἢ ψάβαν τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.)

Περιγράψατε λεπτομερῶς, ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι ἔθιμον.

Δὲν ἐξοικονομεῖται ἀθέριατοι
μερὲς εἰς τὴν περιεργίαν
μα.

δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχύων.

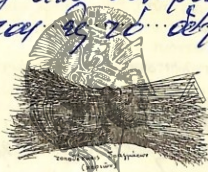
- 1) Πότε ἐγένετο τὸ δεμάτιασμα, ἤτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχύων. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμόν ; Τὸ ἔσπερας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυες εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

Ἐάν... ὁ γενοπὸς... εἶναι... ὅχι... παρὺ... ἡ-
ριμα... μένει... εἰς τὸν... ἀέρα... οἱ... αἰ-
γιαί... μια... δύο... ἡμέρας... διὰ νὰ
ξηρανθῶν -

- 2) Πώς ἐγίνετο τὸ δερμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχυν καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χεριές, ἀγκαλιές ; Πῶς ἔδένοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδεῖς θάμνους, π.χ. βρουῖλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δερματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.....

Πηλὴ ἀμειβέται καὶ τὸ δερμά-
τι καὶ θνήσκει· τὰ δερμάτια
μεθ' ὅταν ἐκπορεύονται ἀπὸ τοῦ
ἐν ταύτῃ οὖτον (ἀφαιρῶν) δε-
μιστεῖται· ἢ ἐργασθεὶς εὐαγ-
γήσει αὐτὸν ἀνδρα καὶ ποιεῖται
φαροντα ἐν τῷ δήμῳ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

- 3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνουντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνε-
κεντρώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα
δεμάτια συνεκεντρώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθεοῦντο ;

Τα δερμάτια μέ'ωα μεταφέρονται
 ε'να αλάνια ε'να κέντρο δερμάτι
 τοποθετούν το ένα δερμάτι επάνω
 ε'να άλλο -

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ;

Πότε γίνεται ἡ σπορά ἢ τὸ φύτευμα αὐτῆς... *ἐν τῇ περι-
γέρσει, ἐξαγγερμίδι ἢ παλαιά τῶν
80. περίπλ. ἔκων, ἐξαγγερμίδος οὐκ
ὄντων... ἢ ἐννοαριῶν*.....

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλσιμο) τῶν γεω-
μήλων ἀπὸ τοῦ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ
ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ
ἀρότρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ
φωτογραφίαν... *ἢ ἐξαγωγή γίνεται μὲ*

*πλάτα, ἔχνημα, ξελάτης
ἢ προηγουμένης βελίδας*.....

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

1) Ἐσυνηθίζετο παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν
χειμῶνα μὲ ξηρὰ χόρτα (π.χ. σανόν, τριφύλλι, βίκον); Ἐάν
ναί, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ
κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ. *Αἰδάρει, ἢ ἔα
φῶ. κατὰ τὰ χειμῶνα. σανόν. ἔα χερσὶ βίαι
καλλιεργ. ἔξω. ο. σανῶ. ὅση μετὰ ξα δυ-
μεντριάμα. δριφάντα. μαρτί. ἀερί. ἰ. ἰ.
γίνετα. π. ξ. κα. ἔξω. ἐκφρασί. καὶ. ρε. κα. ἔξω.
καὶ ἐν τῇ ἀπόδοκῇ*

- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόψ-
σαν κ.ἄ.). *μαρτί. ἀερί. ἰ. ἰ. μὲ δρε-
πικὴν*
(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας).....

- 3) Ζήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐχρησιμο-
ποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετι-
κὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας)

Γ. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορά τῶν δεματιῶν πρὸς άλωνισμόν. Συνεκεντρώνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ άλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ.

μεταφέρονται. τὰ δεμάτια καὶ γίνονται εἰς δημακί, πηλοία ἐπὶ τὸ ἀλώνι,

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς άλωνισμόν δεμάτια. Εἰς τινὰς τόπους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σωρόν; Ὑπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθετήσεως;

θεμωνιά, θέτουν τὰ δεμάτια ἐπὶ ἑνα ἐπεισὶ ἐπὶ τὸ ἄλτρο χωρὶς καθωρισμένον τρόπον,

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἀλώνι διὰ τὸν άλωνισμόν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρισμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον χώρον, δηλ. ὄχι εἰς τὸ άλώνι;

ὑπῆρχον ἀνέκαθεν ἐπὶ τὸν τόπον μαζὶ ἀλώνια διὰ τὸν ἀλυνισμόν τῶν δημητριακῶν,

- 4) Ποῦ κατασκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ άλώνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς ποίαν θέσιν;

τοῦ χωρίου, ἐν γόβῳ. περκαῖα, ἐπὶ καμάρι καὶ ἰσοκρητύνει ἐπὶ ὑψηλόν μέρος καὶ φυσᾷ ἀνεμῶς, καὶ ὑποβοηθᾷ τὸ ἀλυνισμόν,

- 5) Τὸ ἀλώνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ;
ἐὰν τοῦτο ἀνήκη εἰς πολλές οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρῆ-
σις του, δηλ. με ποίαν σειρὰν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

Κάθε οἰκογένεια... ἔχει... τὸ... ἰδικόν
της... αἰ. π. κ. λ.

- 6) Ἀπὸ πότε ἄρχεται τὸ ἀλώνισμα καὶ πότε λήγει ; *Καὶ αὐτὸ μῆνα*

ἡ δὲ οὐσία ὅταν ἀρχίσῃ ἢ μετὰ τὴν ἐξέρχουσα διαρκεῖ περι-
που εἰς μῆνα,

- 7) Εἶδη ἀλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματά-
λωνο (με δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (με δάπεδον
ἐστρωμένον με πλάκες).

(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχε-
δίασμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ) *Τὰ ἀλώνια ἔχουν σχῆμα*

εἰς ὅμοιον (κύκλον) ἐκ δάπεδον εἶναι, αἰχρὴν με τριμήνην
με τριμήνην αἰχρὴν με σχῆμα περιεχόμενον ἐν τῇ 30 εἰς 40 ποταμῶν,

- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἀλώνι ἐκαστον ἔτος πρὸ τῆς ἐναρξέως τοῦ
ἀλωνισμού· (π.χ. τοῦ χωματάλωνου· καθαρισμός αὐτοῦ καὶ
ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρ-
χει, με πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βοῶν
καὶ ἀχύρων)

Τὰ ἀλώνια ἐξ... τῆς... περιγέρουσαν
μα εἶναι μόνιμα,

- 9) Ἡ ὥς ἂν προετοιμασία τοῦ ἀλωνιοῦ καὶ ἡ ἐναρξίς τοῦ ἀλωνι-
σμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ; *Κάθε ἰδιοκτή*

της ἀρχίζει ὅταν τελειωποιοῦν. ἀρχίζου
συμπ. 9-10 π.μ. ἔξελκόμενον 3-4 μ.μ.

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἀλώνι τῶν δεματιῶν, ὅπου
ὑπάρχει ἀλωνόστυλος, ὥς καὶ τὸ ἀπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἀλω-

Βούρομεν θρησκεία ὅρθε ἀπομένει γυρο γυρο 2. το. α.
 γὰν καὶ μέγα εὐεργετῶν γυρομεν θρησκεία ὅσαν τα-
 τῶν τοῦν ρίχνουν. ἐκείνητα. ἀλλ' ἡ εὐὸς τοῦ γυρομεν γ. ἄρα,
 νη

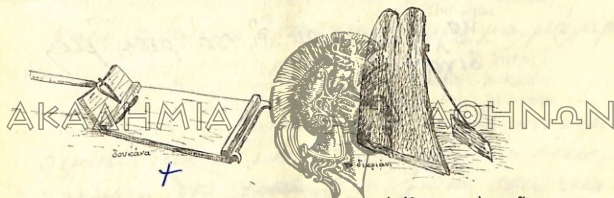
- 11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοπο-
 ῆσεως ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).
 α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησην τῶν σταχύων διὰ τῆς κατapaτή-
 σεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερόμενων ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).
 Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλω-
 νιστοῦ εὐλινος στύλος, ὕψους δυο μέτρων (καλεῖται στήλη στήλη, στρούλουρας, δοῦκάνη, βουκάνη κ.ἄ.), ἀπὸ τοῦ ὁποίου ἐξαρτῶν-
 ται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦν-
 ται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τὰ ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλι-
 κῶς, «νὰ ἔρχωνται γῦρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

Τὸ ἀλάττωμα γίνεται μετὰ τὴν παρρησίαν τῶν
καὶ βαρύνοντα ἐστὶ καὶ μετὰ τὴν δόξαν καὶ διὰ τὴν
ἀνθεστὶς οὐ καρποῦ. ὡς χρυσὸς ποταμὸν, βάθος
ἐπὶ πηλῷ. ὅπου καὶ ἔστιν ὁ δόξας ἐν ἑαυτῷ.

- β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ ἄλωνισμοῦ. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἄλωνα στύλον μὲ τὰ ζῶα; (Εἰς τινὰς τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλείας, αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμὸν τῶν ζώων. Εἰς ἄλλους τόπους εἰς τὸ ἄλῶνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ μέσον τοῦ ἄλωνιστοῦ. Τὰ ἄλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδεδεμένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλείς περὶ τὸν λαιμὸν ἐκάστου ζώου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται ἀκόμη) ἄλωνισμὸς κατὰ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτοντες

τες καὶ σχετικὰς φωτογραφίας ἢ ἰχνογραφήματα) *βάρεζον ἴσως*
ἡμῶς περιέφρασαν. ἐνδοδεμένα. ἢ. εἰς αὐτὰ διὰ ἔχοντες
μετ' ὀφθαλμοῦ. ἢ. ἔαν, ἔχαμεν. βαρύνον. βαρύνοντες
οὐκ εἰς μετ' ἡμῶν (ὅτι, ὅταν φεραίοντες) καὶ εἰς
τὰ πρὸς βαρύνοντες.

γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἀλωνισμοῦ διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μηχανικὸν ἀλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὶς εἰς ἓν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὥπλισμένη εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχίδων σκληροῦ λίθου ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐξευγμένων ζώων, σύρεται δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἀλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων διὰ τὸν ἀλωνισμόν των.

Σημειώσατε, ἂν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἀλωνιστικὸν τοῦτο μηχανήμα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάννα, δικριάνι, βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμερον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητριακά. Ἠλωνίζοντο (ἢ ἀλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακά μετ' ἀλωνιστικὸν μηχανήμα; Μήπως π.χ. ἡ κριθὴ καὶ τὰ ὄσπρια (κουκιά, ρεβίθια κ.ἄ.) ἦλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζώων ζευγνυομένων καὶ περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων;

Ὁ. ἰδιωτὴς. βαρύνον. ὀφθαλμοῦ. μετ' ὀφθαλμοῦ
μετ' ὀφθαλμοῦ. (δουκάννα) μετ' ὀφθαλμοῦ. μεταφρασ
ἐξ ὀφθαλμοῦ. ἢ ἀποσχίδων. βαρύνον, ἢ ὀφθαλμοῦ. μεταφρασ
χρησιμοποιοῦνται. καὶ. κατὰ. ἔαν. ἐξ ὀφθαλμοῦ. ἢ
μηχανικῶν. ἢ. βαρύνον. ὀφθαλμοῦ. ἔχαμεν. μεταφρασ

- δ) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὰ ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην ;

ἀρχίζει... 9.10 π.μ. καὶ ἐξελίσσεται...

4-5 μ.μ.

- 12) Ποῖα ἄλλα ἀλωνιστικά ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινὰς τόπους χρησιμοποιοῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὁποῖον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν):

ἔχουμεν καὶ ἐν τῷ μέρει τοῦ
διχάλι...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἄλωνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὁποῖον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκόπους στάχυν ; ...

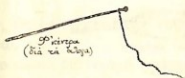
Τὸ χρησιμοποιοῦμεν καὶ ἐν τῷ ὅπῳ γράφεται ἀνατρεφόμενα καὶ περὶ τὸν αἰώρον ἐξάγει...

- 14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβερρα διὰ τὴν ὀδηγήσιν καὶ τὸ κτύπημα τῶν ζώων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ φ' κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποῖα ἡ κατασκευὴ τῆς ; (Σχεδιάσατε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα) Δευ. ἔχουμεν...

οὐκ ἔχουμεν ἀλωνόβερρα ὀδηγούμενα... ἔχουμεν...

- 15) Πώς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἑνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἑνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἤλωνίζοντο καθ' ἡμέραν ἐν τῇ περὶ τὴν...

γίνεται δούλα. ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὸ μέγεθος τοῦ μαρῶν. δίνονται... 7-8... ἐκτὸς τῆς ἡμερησίας -

- 16) Πώς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ τὰ ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα)

κατὰ τὴν γροῦρεα ἐν τῇ περὶ τὴν μάλαμα...

- 17) Ποιοὶ ἀλωνίζουν : ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς μετὰ ἰδικὰ του ζῶα ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδικοί ἀλωνισταί (ἐν Αἰτωλίᾳ : βαλμάδες, δηλ. τοσπάνηδες καλούμενοι ἀλωναραῖοι καὶ ἀγωγιάτες), οἱ ὅποιοι εἶχον βοδία ἢ ἀλογα καὶ ἀνελάμβανον τὸν ἀλωνισμόν.

ἐν τῇ περὶ τὴν γροῦρεα... ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς μετὰ ἰδικὰ του ζῶα ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδικοί ἀλωνισταί (ἐν Αἰτωλίᾳ : βαλμάδες, δηλ. τοσπάνηδες καλούμενοι ἀλωναραῖοι καὶ ἀγωγιάτες), οἱ ὅποιοι εἶχον βοδία ἢ ἀλογα καὶ ἀνελάμβανον τὸν ἀλωνισμόν. ἐν τῇ περὶ τὴν γροῦρεα... ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς μετὰ ἰδικὰ του ζῶα ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδικοί ἀλωνισταί (ἐν Αἰτωλίᾳ : βαλμάδες, δηλ. τοσπάνηδες καλούμενοι ἀλωναραῖοι καὶ ἀγωγιάτες), οἱ ὅποιοι εἶχον βοδία ἢ ἀλογα καὶ ἀνελάμβανον τὸν ἀλωνισμόν.

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου μετὰ ζῶα καὶ μετὰ ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυν. π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν μετὰ χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ μετὰ ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

Πάντα... γίνεται μετὰ ἀλμυρὸν μετὰ...

- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο ἑκ ποίου ξύλου κατεσκευάζετο ὅσον μήκος καὶ πάχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του ;

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγένετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλὴν;
Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγένετο (ἢ γίνεται) χρῆσις τοῦ κοπάνου
(π.χ. φακῆς, ρεβιθῶν κλπ.).....

κοπανοὶ στρογγυλοὶ

ξύλο καμπυλωτό διὰ τὸ κοπάνημα
μικροῦ ἀνθοῦ δημητριακῶν...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

τὸ ἀλάβαλλο

ΑΘΗΝΩΝ

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγένετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν
τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν ; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο
ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά ;
Πῶς ἐγένετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων
παραγωγῶν ;

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα.
Ἐγένετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου ; Πόσαι
στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν ;
Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καὶ εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχους, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας)

- 22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζώων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐάν ναί, ποῖα ;
Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἔλεγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ;

Κατὰ τὰ ἀλώνισμα μαρμελάδα, τραγουδοῦν δίστιχα, εἰς τὸν συντονισμόν τῆς ἐργασίας.

- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἔγινε χρήσις ἀλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας. Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμός κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς)

Ἀκαδημία Αἰτωλίας, Ἰνστιτούτον Μελετητικῆς Μικροῦ τοῦ 1957
β'. Λίχνισμα

- 1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχυες, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα (ἐν Αἰτωλίᾳ : λειῶμα, ἐν Κρήτῃ : μάλαμα). Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα πῶς λέγεται τοῦτο (εἰς Κρήτην : θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον : δικριάνι, ἀλλαχοῦ, δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ

Λέγονται μάλαμα, σωρεύεται μετὰ τὸ θρινάκι, ὁμοῖον μετὰ ἐκείνου, ὅπου ἔχει τὸν ὅτι αὐτὸν.

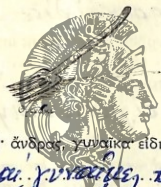

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ;
Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμόν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μα-
χαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πράξιν ταύτην
καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο. *Γίνεται... εἰς...*

*εἰς... ἐπὶ μνηστῆ. ἀφ' οὗ, διαίτηται ἀπ' αὐτῆς. μετ-
νει. ὁ... καὶ αὐτὸς. κατὰ τὴν θάλασσαν. ἐπὶ τὴν ἐξ αὐ-
τῆς. ὅρδιον. κατὰ τὴν θάλασσαν. ὅρδιον. κατὰ τὴν θάλασσαν.
εἰς... ἐπὶ τὴν θάλασσαν. ὅρδιον. κατὰ τὴν θάλασσαν.*

2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; Πῶς, λέγεται τοῦτο ;
φτυάρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο. *Τὸ ἀνέμισμα. ὅρδιον.
γίνεται μετὰ τὸ θρινάκι. ὅρδιον. κατὰ τὴν θάλασσαν. ὅρδιον.
μείναν. ὅρδιον. κατὰ τὴν θάλασσαν. ὅρδιον. κατὰ τὴν θάλασσαν.*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

3) Ποῖος λιχνῶς (ἀνεμίζει) ἄνδρας, γυναῖκα· εἰδικὸς λιχνιστὴς ἐπ' ἀμοιβῇ ;
Λιχνιστὴς. ὁ ἀνέμισμα. ὅρδιον. κατὰ τὴν θάλασσαν. ὅρδιον. κατὰ τὴν θάλασσαν.

4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ
λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ· (εἰς τινὰς τόπους καλοῦν-
ται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κον-
τύλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δευτέρον ἁλώ-
νισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σίτος κλπ ;
ὁ σίτος κλπ. κατὰ τὴν θάλασσαν. ὅρδιον. κατὰ τὴν θάλασσαν. ὅρδιον. κατὰ τὴν θάλασσαν.

5) Πῶς γίνεται ἡ ζευξίς τῶν ζώων διὰ τὸ δευτέρον, ὡς ἀνωτέρω, ἁλώ-
νισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἁλώνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα καὶ καρπολόνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
 ηθίζεται τοῦτο

.. Δὴν ἐκάνομεν δὲ δεύτερον ἀγνώρισμα -

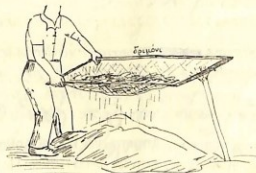
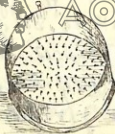
- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
 πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμείναντα
 χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ;

.. Χωρίζομεν τὰν καρπὸν ἀπὸ κατεύθυν-
 με τῶν βορρίων -

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
 ὑλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου· ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

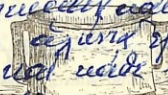
ΑΘΗΝΩΝ

νων με ὅπας διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. με τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
 κατὰ τόπους: βολίστρη, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

χωρητικότητα του εις όκάδας, εις κοιλὰ κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἰχνογράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας).....

Ἡ δεικνύουσα γορδύνη... εἰκόνη Δημητριάκων...
 ἡ δεικνύουσα... εἰκόνη...
 καὶ ἀπὸ τοῦ ἀρχαίου...
 Κρότος, ἐνομιάζητο με' ἀρεσκείας
 πρὸς ἐνομιάζητο με' ἀρεσκείας
 ἀπὸ τοῦ ἀρχαίου...
 μετὰ τὸν καὶ καὶ τοῦ...
 ἐπαινεῖται το...
 μισοκαίτε

2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἀλώνι ;

- α) τὸ παπαδιάτικο,
- β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,
- γ) τὸ γυφτιάτικο,
- δ) τὸ ἀλώνιατικο κλπ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μέτρα τῶν δημητριακῶν (δόνομα, χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτογραφίας αὐτῶν).....

Ἡ δεικνύουσα... εἰκόνη...
 καὶ ἀπὸ τοῦ ἀρχαίου...
 Κρότος, ἐνομιάζητο με' ἀρεσκείας
 πρὸς ἐνομιάζητο με' ἀρεσκείας
 ἀπὸ τοῦ ἀρχαίου...
 μετὰ τὸν καὶ καὶ τοῦ...
 ἐπαινεῖται το...

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκκων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἑκάστην περίπτωσιν τὰς σχετικὰς συνηθείας).....

Ἡ δεικνύουσα... εἰκόνη...
 καὶ ἀπὸ τοῦ ἀρχαίου...
 Κρότος, ἐνομιάζητο με' ἀρεσκείας
 πρὸς ἐνομιάζητο με' ἀρεσκείας
 ἀπὸ τοῦ ἀρχαίου...
 μετὰ τὸν καὶ καὶ τοῦ...
 ἐπαινεῖται το...

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἄχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἀλώνι. Πῶς ἐγίνετο ἡ ἀποθή-

κενσὶς εἰς τὴν ὑπαιθρον;

Τὸ ὄχιυροσ διποδηνύει.
τε εἰς κάμερα (ἀποθήκη) εἰς ἐὸς εἴπει. ἔτσι
χυμένα ἢ εἰς ζεῦμα ὁπαιεῖται καὶ εἰς ἐὸς
αἰωνιεύει μνηστῆρ.

5) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεταί) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ
θερισμοῦ ἀπὸ τοῦς καλυτέρους στάχυς ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα;....

Συνήθως ἐχρησιμοποιῶσαν σπόρον πρὸ τοῦ κρη-
ποῦ καν. Τὰρα μετὰ ἀρμυτεύει μνηστῆρ ζεῦμα-
δαίφρου καν. σπόρον μνηστῆρμα,.....

6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατα-
σκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτὴ) ἐκ σταχύων,
τὸ ὅποσον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὅπισθεν τῆς θύρας κλπ;..

.. Διὶ ἔχαμεν αὐτὸ τοῦ ἔθιμον.....

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτὴ αὕτη; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς τοῦ φυλάσσεται.
πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον;....

Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν
τόπον σας ἀγαμμα φωτιάς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστου-
γέννων, ἑσπέρas 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρ-
τίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρas τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

Ἡ ὁμοεισία φωτιάς καὶ πηδῆματα ἐνὸς οὐλοῦ γίνε-
ται ἐσπέρas 23 Ἰουνίου (Κληδόνου). Τὸ Πάσχα εἰς ὅρα-
μενοι μερὸς Παναγίας ἢ εἰς καν. περίθερον εὐεργετίας

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποίαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος;

γίνεταί τοις κάψιμοι τοῦ Ἰούδα. Καὶ ἐὸς εὐεργε-
μα τῆς φωτιάς (Κληδόνου) γίνεταί νύκτα, ἐὸς
κάψιμοι Ἰούδα μετὰ ἐπὶ πρῶτην Ἀναστά-
σιν.

2) Πώς λέγεται ή φωτιά αυτή; (π.χ. φανός, άφανός κλπ.).....

...*φάετα... φανός*.....

β'. 1) Ποιοι ανάπτον την πυράν; παιδιά, ήλικιωμένοι, ποιος άλλος;...

...*Παιδιά... καί Έφηβοι*.....

2) Ποιος ή ποιοι συλλέγουν τά ξύλα, θάμνους κλπ. διά την πυράν.

Τά κλέπτουν; "Αν, ναί, από ποιον μέρος; *Τά ξύλα συλλέγουσιν*
παιδιά από τον δασύν. Καμμία φανά... τρε-
βον... καί από τας ούρας τας σπιειών.

3) Πώς γίνεται ή συγκέντρωσίς των. (Περιγράψατε λεπτομερώς)

Έδω... είπαν... ή φωτιά... κηρύσαν, βάναν... ή... επί ηρα-
τείαν... ή... κεντρικόν... φέρει... αμαξί... πολλή... ή... αποστασιν
15-20 ή... μια από την ούραν... καί... τα... δένδρον... ή...
το... κεντρικόν... τού... γίνεται... μέγιστο... σφαιρ... σφαιρ...
αί... πάντο... ξύλα... νεύματα... περιέχονται... τού... ή... δέν-

γ'. Ποίαι αί συνήθειαι είς κάθε τόπον διά κάθε πυράν;

1) Προσευχαί, διάφοροι έπικλήσεις, έορκία, άσματα, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τά σχετικά κείμενα

Αιμούνται... χέρια... θόρυβο... κρότοι
από... προσεχημένα... ανηδύ... ή... τόν
φανός... καί... ναύδα.....

2) Πηδήματα, χοροί γύρω από την πυράν. (Περιγραφή λεπτομερήs)

ή... τας... πυράς... τών... κηρύσαν, πιδούν
οι... ή... ένδρη... καί... παιδιά.....

- 3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρὰς αὐτάς· (κάκιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.)

.....Καίονται... αὐτὰ... ξύλα... γόμμοι
αὐτὰ...

- 4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμῖωμα τοῦ Ἰούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς) *πυλὸν, ξύλον,*

*χονδρὰ, ἐπὶ τῇ ὁδοῦ ἀνδράτων, μετὰ παλαιὰ
ἀνδρική, ῥάβδον, ὅπου... μετὰ... καὶ πεν-
διαὶ ἀπὸ τοῦ χωρίου, ἐπὶ... βέλων... καὶ*

- 5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ ἔθιμου εἰς τὸν τόπον σας

*χέρια καὶ... καπνιστὴν... πυρρεθίσον
καὶ... πρὸς τὸν... μετὰ... ὅπου
καίεται ἐξ ῥαβδῶν, χερσῶν, καὶ ῥάβδων
καὶ ὁδοῦ μετὰ περιστροφὰς (πιοτέρι).*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ